

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/171/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115209802
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8115209802.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: U. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, XXX XX V., právne zastúpeného ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25 , 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátska kancelária, JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy + PO, takto

rozhodol:

I. Žalobu o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov dlžníka č. 8300031065 z 30.09.2010 zamietá.

II. Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom došlým súdu dňa 20.04.2015 sa žalobca domáhal určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy.

Žalobca uviedol, že so žalovaným uzavrel dňa 30.09.2010 Zmluvu o revolvingovom úvere. Žaloba žalovaného ako veriteľa na doplatenie sumy 1789,20 € bola právoplatne zamietnutá.

Žalovaný ako veriteľ požiadal listom zo dňa 23.02.2015 zamestnávateľa žalobcu, aby na základe Dohody o zrážkach zo mzdy vykonával zrážky zo mzdy žalobcu.

Právna argumentácia žalobcu o neplatnosti Dohody bude uvedená nižšie.

Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomne dňa 22.09.2015, pričom uviedol, že Dohodu považuje za súladnú so zákonom.

Súd vo veci opakovane pojednával, vykonal dokazovanie listinami tvoriacimi spis a s prihliadnutím na tvrdenia účastníkov konania zistil nasledujúce:

Účastníci konania uzavreli Zmluvu o revolvingovom úvere nasledujúco:

- žalobca ako dlžník dňa 28.09.2010 podpísal návrh zmluvy s uvedením RPMN - 70,01%,
- žalovaný ako veriteľ dňa 30.09.2010 podpísal prijatie návrhu zmluvy s uvedením RPMN - 66,57%.

V rovnakých dňoch ako je vyššie uvedené podpísali účastníci konania aj Dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá mala zabezpečovať záväzok dlžníka zo zmluvy o revolvingovom úvere.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k nasledujúcim skutkovým a právnym záverom:

(N)existencia úverovej zmluvy

Je nesporné a účastníci konania to nepopierali, že žalobcovi bol vyplatený úver vo výške 1500 €. Zároveň však je zrejmé, že údaje o RPMN uvedené v bode 5 Žiadosti/Zmluvy a v bode 6 Žiadosti/Zmluvy sú rôzne.

Procesný súd potrebuje upozorniť na to, že obdobná vec bola riešená aj v rozhodnutí Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 4C/244/2013-29 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina 11Co/103/2014. V tejto veci bola riešená otázka rozdielnosti RPMN v návrhu žalovaného a v samotnej zmluve. Krajský súd Žilina dospel k záveru, že v danom prípade ide o spotrebiteľský úver, ktorého podstatnou náležitosťou je dohoda o výške RPMN. Z dokazovania vykonaného prvostupňovým súdom, ktorá skutočnosť spochybnená nebola, vyplýva, že výška RPMN je iná v návrhu na uzavretie zmluvy ako v jej akceptácii. Z hľadiska zmluvného práva je irelevantné, či táto zmena je pre spotrebiteľa výhodná alebo nevýhodná, podstatná je skutočnosť, že návrh nebol prijatý bezvýhradne. V danom prípade okresný súd správne aplikoval § 44 ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Z uvedených dôvodov dojednanie o RPMN nemožno považovať za platné zmluvné dojednanie, keďže v danom prípade chýba bezvýhradná akceptácia návrhu a k zmluvnému konsenzu medzi zmluvnými stranami nedošlo.

K vyššie uvedenému názoru Krajského súdu v Žiline, s ktorým sa procesný súd v zásade stotožňuje, tento dodáva, že podľa

§ 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka - Prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy, ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

§ 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka - Včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka - Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

V zmysle vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je uvedenie RPMN podstatnou náležitosťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej neuvedenie v zmluve (ak zmluva inak vznikla) je napr. sankcionované tým, že takáto zmluva je bez poplatkov a bez úrokov.

Je teda zrejmé, že v prípade, ak zo strany adresáta návrhu na uzavretie zmluvy dôjde k zmene RPMN, dochádza tým k zmene podstatnej náležitosti Zmluvy a takúto odpoveď je treba považovať za nový návrh. Následne preto, aby došlo k uzavretiu Zmluvy s takouto novou RPMN, je potrebné túto odpoveď chápať ako návrh Zmluvy, ktorý musí byť opätovne prijatý pôvodným navrhovateľom Zmluvy, teda dlžníkom. V uvedenom prípade k tomu nedošlo, preto treba mať za to, že zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sú predmetom tohto konania, uzavreté neboli.

Na vyššie uvedenom závere nič nemení ani ustanovenie Čl. 2 bodu 2.1 Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere, podľa ktorého: „... Veriteľ je oprávnený po vyhodnotení údajov o Dlžníkovi výšku úveru jednostranne znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru ako Dlžník uviedol v bode 5. Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere bez toho, aby to znamenalo porušenie povinností zo strany Veriteľa.“

Predmetné ustanovenie treba v prospech žalovaného spotrebiteľa vykladať spôsobom vyššie uvedeným (ako novú ofertu) inak by išlo o neplatné ustanovenie z dôvodu rozporu s § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka (Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.) pre rozpor s § 44 ods.2 Občianskeho zákonníka.

V rámci právnej argumentácie poukazuje súd aj na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/768/2014 s argumentáciou ktorého sa plne stotožňuje -

„Okresný súd aplikáciou ustanovení Občianskeho zákonníka o všeobecných náležitostiach návrhu na uzavretie zmluvy dospel k záveru, že nakoľko bod 5. návrhu na uzavretie revolvingovej zmluvy je návrh, ktorý bol odporkyňou adresovaný navrhovateľovi s určitými konkrétnymi požiadavkami, avšak navrhovateľ tento návrh prejednal s tým, že podmienky uverejnil a uviedol v bode 6. tejto žiadosti, čo nazval zmluvou o revolvingovom úvere, že fakticky išlo o odmietnutie návrhu odporkyne (teda návrhu nazval zmluvou o revolvingovom úvere, že fakticky išlo o odmietnutie návrhu odporkyne (teda návrhu ako bol formulovaný v jej žiadosti v bode 5.) v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka a zároveň išlo o nový návrh navrhovateľa na uzavretie zmluvy. Pretože údaje o schválenom revolvingovom úvere obsahujú iné dojednania, výhrady a zmeny, ktoré súd chápal ako odmietnutie pôvodného návrhu, kde požadovala odporkyňa 1.500,00 eur úver za tam bližšie konkretizovaných podmienok, avšak navrhovateľ odporkyňi podľa týchto údajov poskytol úverový limit 1 350,00 eur za iných podmienok, než pôvodne odporkyňa žiadala, takéto údaje smerom k odporkyňi súd považoval za nový návrh, pričom nebolo preukázané, či odporkyňa akceptovala tento nový návrh, teda či ho prijala tak, ako vyžadujú všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka v zmysle § 43a a nasl.. Súd mal zato, že nedošlo k písomnému uzatvoreniu úverovej zmluvy, teda k platnému uzatvoreniu zmluvy medzi účastníkmi konania z hľadiska formy v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

Navrhovateľovi zrejme uniklo, že aj v kontexte odsekov 1. a 2. bodu 2., na význam ktorých poukazuje v odvolaní, niet pochýb o tom, že pre platnosť zmluvy o revolvingovom úvere z hľadiska jej formy sa v danom prípade vyžaduje písomná forma. Takto si to vymienil Veriteľ v bode 2.1. Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., pričom ako je tu uvedené, uzatvára sa na formulári Veriteľa, ktorý je zároveň žiadosťou o poskytnutie revolvingového tu uvedené, uzatvára sa na formulári Veriteľa, ktorý je zároveň žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru aj zmluvou o revolvingovom úvere. Pre vznik zmluvy sa vyžaduje podpis oboma zmluvnými stranami teda dlžníkom a veriteľom, prípadne aj spoludlžníkom/mi. Ak „údaje o požadovanom revolvingovom úvere“ (bod 5. Žiadosti/Zmluvy) sú odlišné od „údajov o schválenom revolvingovom úvere“ (bod 6. Žiadosti/Zmluvy) z dôvodu, že žiadateľ o úver (dlžník) žiadal poskytnúť vyšší úver, než mu veriteľ schválil, potom napriek tomu, že bod 2.1. Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia s.r.o. s takouto situáciou uvažuje, a možno dodať, že priamo obsahom Žiadosti/Zmluvy v bode 7. je zahrnuté „vyhlásenie dlžníka o tom, že berie na vedomie, že ním požadovaná čiastka úveru je maximálna a že veriteľ je oprávnený pri posúdení schopnosti dlžníka aj spoludlžníkov splácať požadovanú výšku úveru jednostranne znížiť, upraviť výšku, počet a splatnosť jednotlivých splátok úveru, RPMN úveru, pričom výška úrokov a RPMN nebude vyššia než v prípade úveru požadovaného dlžníkom v bode 5. bez toho, aby to znamenalo porušenie povinností zo strany veriteľa,“ správny je názor okresného súdu v tom, že vzhľadom k tomu, že dlžník (odporkyňa) Žiadosť/Zmluvu podpísala dňa 17.08.2010 a veriteľ Žiadosť/Zmluvu podpísal dňa 19.08.2010, kedy následne resp. až vtedy do zmluvy doplnil konkrétne údaje o schválenom revolvingovom úvere (bod 6.), že takúto zmluvu o revolvingovom úvere nemožno mať za riadne a platne uzavretú. Údaje o schválenom úvere v čase, kedy Zmluvu o revolvingovom úvere podpisovala odporkyňa, totiž vôbec neboli obsahom zmluvy, a preto ich odporkyňa písomne akceptovať nemohla. Revolvingový úver, vrátane revolvingu, pri podpise zmluvy odporkyňou nebol teda ani dostatočne individualizovaný všetkými podstatnými náležitosťami z hľadiska zákona o spotrebiteľských úveroch (§ 9).

Úvahy okresného súdu o tom, že nové údaje alebo takéto vyjadrenie smerom ku odporkyňi predstavuje vlastne nový návrh na uzavretie zmluvy, kde nebolo preukázané, či odporkyňa takýto nový návrh akceptovala, sú správne. Súhlas navrhovateľa s revolvingovým úverom (zo dňa 19.08.2010) je len jednostranný úkon, ktorý nie je zmluvou a neobsahuje dohodu strán o výške úveru a ani o výške úroku z omeškania a ani o zmluvnej pokute. Nedostatok písomného prejavu vôle odporkyne byť účastníkom záväzkového vzťahu za určitých konkrétnych podmienok úveru v tomto prípade zákon sankcionuje neplatnosťou tohto právneho úkonu. Účastníci neuzavreli platne Zmluvu o revolvingovom úvere.“

Vyššie uvedený záver o tom, že zmluva o úvere nevznikla, nesmie so sebou aj ďalší záver a to ten, že žalobe o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy nebolo možné vyhovieť.

Následkom vadnosti právneho úkonu je to, že ide o právny úkon a) zdanlivý, b) neplatný, c) odporovateľný a d) právny úkon, od ktorého možno odstúpiť.

V právnej monografii HULVA, T. Vady právnych úkonu v soukromnoprávných vzťahoch a jejich důsledky. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, s. 264 sa uvádza, že právná teória vedľa neplatnosti právnych úkonov

rozlišuje tzv. zdanlivosť právnych úkonov, resp. ich neexistenciu (non negotium). Ide o situáciu, kedy právny úkon vôbec nevznikne. Naproti tomu u neplatného právneho úkonu, tento právny úkon vznikne, vykazuje všetky jeho znaky, avšak nesplňuje všetky náležitosti, ktoré by v prípade splnenia viedli k vzniku platného právneho úkonu.

NS SR vo veci sp. zn. 5 Cdo/143/2000 uviedol - Výklad zákona ako myšlienkový postup, ktorým sa objasňuje zmysel a obsah právnych noriem, musí byť v súlade so zásadami formálnej logiky. Týmto zásadám zodpovedá taký výklad, podľa ktorého nemôže byť neplatným nejestvujúcim právny úkon. Neexistujúci právny úkon nemôže odporovať zákonu, nemôže byť vadný a teda neplatný, i keď z praktického hľadiska by sa určovanie jeho neplatnosti mohlo javiť ako účelné. Riešenie prípadných sporných právnych vzťahov súvisiacich s tvrdením o neexistencii právneho úkonu alebo o jeho zdanlivosti /ničotnosti/ je dobre možné inými žalobami, a to aj určovacími, s iným predmetom určenia, pri ktorých na žiadanom určení by bol daný naliehavý právny záujem.

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, že napriek tomu, že na požadovanom určení bol daný naliehavý právny záujem podľa § 80 písm.c) O.s.p., pretože kladný výsledok určenia by viedol k záveru o nemožnosti vykonávať zrážky zo mzdy, nebolo možné žalobe v časti o určenie vyhovieť, pretože nemožno určovať neplatnosť právneho úkonu, ktorý nevznikol.

Len na margo súd uvádza, že právoplatnosť tohto rozhodnutia musí viesť k rovnakému záveru, teda že v zrážkach zo mzdy pokračovať nemožno.

Súd ďalej poukazuje na závery súdnej praxe, ktoré sa síce týkajú iného zabezpečovacieho inštitútu, ale ktoré sú použiteľné analogicky aj v prejednávanej veci.

Podľa rozhodnutia NS ČR sp. zn. 21 Cdo/957/2001 - Zákon k platnosti zástavní smlouvy nevyžaduje, aby v ní určená pohľadávka, ktorou má zástavní právo zajišťovať, skutočne existovala. Platná je proto zástavní smlouva i tehdy, jestliže zajišťovaná pohľadávka nikdy nevznikla, jestliže zajišťovaná pohľadávka zanikla ešte před uzavřením zástavní smlouvy, jestliže zajišťovaná pohľadávka, která má vzniknout teprve v budoucnu, ve skutečnosti nevznikne, jestliže se nesplní podmínka, na níž je závislý vznik zajišťované pohledávky, apod.

Zástavní právo je právem akcesorickým. Vyplývá z toho, že zástavní právo platně vznikne na základě platné zástavní smlouvy, jen jestliže platně vznikla také pohledávka, k jejímuž zajištění má sloužit. Jestliže pohledávka, pro kterou bylo zástavní právo zřízeno, ve skutečnosti platně nevznikla (např. proto, že nedošlo k uzavření smlouvy, podle které měla pohledávka vzniknout, že je taková smlouva neplatná apod.), není tu zástavní právo, i kdyby samotná zástavní smlouva byla bezvadná. Neexistuje-li tedy pohledávka, která má být zajištěna zástavním právem, není to důvodem neplatnosti zástavní smlouvy; tato okolnost má za následek, že podle zástavní smlouvy - ačkoliv jde o platný právní úkon a i když, jde-li o nemovitost, bylo podle ní vloženo zástavní právo do katastru nemovitostí - zástavní právo nevznikne.

Procesný súd teda uvádza, že v prípade, ak platne nevznikla pohľadávka, ktorá mala byť zabezpečená Dohodou o zrážkach zo mzdy, tak táto Dohoda z dôvodu akcesority nemá žiadne právne účinky.

Námietky žalobcu

Námietka nemožnosti odmietnutia Dohody o zrážkach zo mzdy - z Dohody o zrážkach zo mzdy nevyplýva, žeby jej uzavretie bolo podmienkou podpisu úverovej zmluvy. Ak tomu tak aj v skutočnosti bolo, nevidí súd na postupe veriteľa (do nižšie uvedenej zmeny zákona č. 250/2007 Z.z) podmieňujúceho poskytnutie úveru jeho zabezpečením zo strany dlžníka nič nezákonné, naopak ide o bežný postup, nepoužitie ktorého je skôr výnimkou. Zo strany veriteľa išlo o použitie legálneho zabezpečovacieho inštitútu a nešlo o žiadne „prezabezpečenie“, kde by poskytnutá zábezpeka vysoko presahovala zabezpečovaný záväzok.

Námietka neurčitosti Dohody o zrážkach zo mzdy - žalobca svojimi požiadavkami na „určitosť“ Dohody o zrážkach zo mzdy, robí z tohto inštitútu nepoužiteľný prostriedok zabezpečenia.

K inštitútu zrážok zo mzdy pri obdobnej právnej úprave NS ČR vo veci sp. zn. 25 Cdo/140/2006 uviedol: „Tento inštitút slouží jak k zajištění pohledávky, tak k jejímu postupnému uspokojení, a to na základě dohody o srážkách ze mzdy a jiných příjmů, která musí mít písemnou formu, jinak je neplatná. Obsahem dohody je souhlas dlužníka, aby plátce z jeho mzdy prováděl srážky v předem určené výši a vyplácel je věřiteli, jemuž vzniká právo, aby po splatnosti pohledávky byly prováděny srážky ze mzdy dlužníka a byly mu zaměstnavatelem vypláceny. Účinnost dohody nastává okamžikem, kdy je předložena dlužníkovu

plátcí mzdy, který sice není účastníkem této dohody, je však podle zákona povinen na základě dohody provádět od té doby srážky a vyplácet je věřiteli až do úplného uspokojení pohledávky. Musí přitom dbát, aby srážky nečinily víc, než připouští zákon, a při případném poklesu mzdy dlužníka je v odpovídajícím rozsahu snížit. Ustanovení § 551 obč. zák. tedy zaměstnavateli dlužníka zcela jasně ukládá povinnost provádět srážky ze mzdy svého zaměstnance a poukazovat je věřitelům poté, co mu byla dohoda předložena, aniž by bylo třeba tento závazek věřitele a dlužníka jakoukoli formou akceptovat a aniž by případný nesouhlas plátce mzdy s dohodou, resp. právní povinností stanovenou mu zákonem, vyvolal jakékoli účinky či změnu v rozsahu či obsahu zákonných práv a povinností (je tedy zároveň zcela bez právního významu, kdo jménem žalované takový nesouhlas vyslovil). Jelikož uvedené ustanovení ukládá plátcí mzdy povinnost srážky provádět, a to ve správné výši, nese odpovědnost za neplnění této zákonné povinnosti i za provádění srážek v nesprávné výši, navíc veškerou tuto činnost nese na své náklady s tím spojené. Z uvedeného vyplývá, že odvolací soud posoudil povinnost žalované k plnění srážek ze mzdy jejího zaměstnance ve prospěch žalobkyně v souladu s ustanovením § 551 obč. zák., tedy v souladu s hmotným právem.

Nelze souhlasit ani s námitkou neplatnosti posuzované dohody o srážkách ze mzdy pro její neurčitost (§ 37 odst. 1 obč. zák.), neboť výše měsíční srážky (specifikované v dohodě slovy „2.333,- Kč“) i výše dluhu (charakterizovaného jako „půjčka ve výši 42.000,- Kč s příslušenstvím“) jsou uvedeny zcela jasně a určitě. Ustanovení § 41 obč. zák. při posuzování charakteru příslušenství aplikoval odvolací soud rovněž správně.“

Procesný soud má teda za to, že Dohoda o zrážkách zo mzdy bola určitá v časti uvedenia výšky dlhu a mesačnej zrážky. Pokiaľ ide o ostatné pohľadávky, ktoré mala dohoda zabezpečovať (ďalšie revolvingy, zmluvné pokuty a pod.). môže ísť v tejto časti o neplatnú časť právneho úkonu (§ 37 ods. 1 OZ v spojení s § 41 OZ).

Uvedenie zamestnávateľa náležitosťou Dohody o zrážkách zo mzdy nie je, nakoľko táto môže byť uzatvorená aj v čase, kedy dlžník zamestnávateľa nemá alebo dochádza k jeho zmene a zamestnávateľ tak známy nie je.

Námietka nedostatku zákonných náležitostí Dohody o zrážkách zo mzdy - žalobca argumentoval rozsudkom KS v Nitre sp. zn. 25CoPr/5/2014, ktorým bol potvrdený rozsudok OS Nitra sp. zn. 7Cpr/3/2013. Súdy v Nitre uviedli nasledujúce:

„Súd preskúmal obsah dohody o zrážkách zo mzdy a dospel k záveru, že predmetná dohoda neobsahuje poučenie žalobkyne o dôsledkoch jej uzavretia a možnosti ju odmietnuť tak, ako to stanovuje § 5a ods.1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, a preto je takéto zabezpečenie uspokojenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy neprípustné. Novelizácia uvedeného zákona vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. s účinnosťou od 01. mája 2014 nemá k ustanoveniu § 5a ods. 1 písm. a) prechodné ustanovenie a preto je podľa názoru súdu aplikovateľná aj v danej veci.

Dôkazom toho je aj novela - zákon č. 102/2014, ktorým bol doplnený zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa o § 5a s nadpisom - Zabezpečenie záväzkov spotrebiteľa.

Podľa citovaného ustanovenia - § 5a ods. 1: „Nepripustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy a) dohodou o zrážkách zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, alebo b) zmenkou alebo šekom.“ Ustanovenie nadobudlo účinnosť 01. 05. 2014.

Novela obsahuje aj prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. mája 2014 v § 29 b. Podľa neho: „Ustanoveniami § 5a ods. 1 písm. b/ a ods. 2 až 4 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. májom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky vzniknuté pred 1. májom 2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 30. apríla 2014.“

Novelou bol doplnený aj Občiansky zákonník čl. II zák. č. 102/2014, § 52 ods. 2 bol doplnený o vetu: „Na všetky právne úkony, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy Obchodného práva.“

Aj v prípade § 5a ods. 1 písm. a/ Zákona o ochrane spotrebiteľa, tak aj v prípade § 52 ods. 2 posledná veta OZ chýbajú prechodné ustanovenia k týmto úpravám. Toto ustanovenie, ako aj § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. nadobudlo účinnosť 1. mája 2014 a právne predpisy, ktorých sú súčasťou, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto

dňom. Platí preto aj v prípade §5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z.z., že od jeho účinnosti (01.05.2014) sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.“

Procesný súd uvádza, že rozhodnutím KS v Nitre žiadnym spôsobom viazaný nie je, nesúhlasí s ním ani argumentačne a zastáva názor, že je vyjadrením nepochopenia časového stretu právnych predpisov.

Zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. bol skutočne s účinnosťou od 01.05.2014 doplnený o § 5a ods.1, podľa ktorého - Nepripustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť, alebo b) zmenkou alebo šekom.

V § 29b sa uvádza - Ustanoveniami § 5a ods. 1 písm. b/ a ods. 2 až 4 sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. májom 2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky vzniknuté pred 1. májom 2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 30. apríla 2014.

Podľa ÚS ČR sp. zn. II.ÚS 3391/11 ze dne 15.12.2011 - Dle závěru Ústavního soudu je zbytečné se zde institutem zpětné účinnosti podrobně zabývat, neboť o retroaktivitu v dané věci vůbec nejde. Vzhledem k absenci přechodných ustanovení obecné soudy postupovaly dle základního pravidla o časové působnosti právních norem, které zásadně nepůsobí nazpět.

Podľa NS ČR sp. zn. 21 Cdo 3612/2014 - Právní teorie a praxe rozeznává zpětnou účinnost pravou (pravou retroaktivitu) a nepravou (nepravou retroaktivitu). O pravou zpětnou účinnost (pravou retroaktivitu) jde tehdy, jestliže se novým právním předpisem má řídit vznik právního vztahu (poměru) a práv a povinností účastníků (stran) z tohoto vztahu (poměru) také v případě, kdy právní vztah (poměr) nebo práva a povinnosti z něj vyplývající vznikly před účinností nového právního předpisu. Nepravá zpětná účinnost (nepravá retroaktivita) znamená, že novým právním předpisem se sice mají řídit i právní vztahy (poměry) vzniklé před jeho účinností, avšak až ode dne jeho účinnosti; samotný vznik těchto právních vztahů (poměrů) a práva a povinnosti z těchto vztahů (poměrů), vzniklé před účinností nového právního předpisu, se spravují dosavadní právní úpravou.

Pravá zpětná účinnost není v českém právním řádu přípustná, neboť k definičním znakům právního státu patří princip právní jistoty a ochrany důvěry účastníků právních vztahů (poměrů) v právo. Součástí právní jistoty je také zákaz pravé zpětné účinnosti právních předpisů; tento zákaz, který je pro oblast trestního práva hmotného vyjádřen v čl. 40 odst. 6 Listiny, lze pro ostatní právní odvětví (včetně právní úpravy soukromoprávních poměrů) dovodit z čl. 1 Ústavy (srov. např. právní názor uvedený v nálezech pléna ÚS z 28. 2. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 9/95 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptcojzgzptcns7ovzw4>>, č. 16/1996 USn; a ze 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96 <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=njptcojz5ptcm27ovzw4>>, č. 63/1997 Sb. <<http://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=onrf6mjzhe3v6nrt>>). Podľa ÚS SR sp. zn. Pl. ÚS 67/07 - Za nepravú retroaktivitu ústavný súd považuje stav, v ktorom nová právna úprava nevytvára žiadne právne účinky smerujúce pred deň nadobudnutia jej účinnosti, avšak kvalifikuje tie právne úkony, ku ktorým došlo ešte pred nadobudnutím jej účinnosti, v dôsledku čoho môže dôjsť k zmene alebo zrušeniu tých právnych účinkov, ktoré boli predtým späté s ich uzavretím (PL. ÚS 38/99, PL. ÚS 28/00, PL. ÚS 25/05). O nepravú retroaktivitu ide v prípade, ak zákon uzná skutkové podstaty alebo právne skutočnosti, ktoré vznikli počas účinnosti skoršieho zákona, súčasne však prináša určité zmeny právnych následkov, ktoré s nimi súvisia, pokiaľ tieto právne následky v čase nadobudnutia účinnosti tohto nového zákona ešte nenastali (PL. ÚS 3/00, PL. ÚS 28/00, PL. ÚS 25/05).

Stanovisko Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska z 21. apríla 2015 č. 1/2015 k použitiu Občianskeho zákonníka v spotrebiteľských obchodných vzťahoch, bod 19 - Ústavne konformná interpretácia (zásada zákazu retroaktivity) z každej normy robí normu pôsobiacu iba do budúcnosti. Pokiaľ zákonodarca chce, aby norma pôsobila aj na vzťahy, ktoré vznikli v minulosti, musí tak urobiť dostatočne jasným spôsobom, ideálne zavedením nového režimu a mechanizmu uplatnenia týchto práv. Toto upresňuje čl. 9 ods. 4 Legislatívnych pravidiel vlády, podľa ktorého „Vplyv navrhovaného zákona na právne vzťahy upravené doterajším zákonom treba do návrhu zákona zaradiť do časti označenej nadpisom „Prechodné ustanovenia“. To isté platí, ak časť ustanovení má časovo obmedzenú platnosť.“ Preto pokiaľ pre dotknuté ustanovenie chýba takáto úprava časovej pôsobnosti, máme za to, že uvedené ustanovenie sa použije iba na právne vzťahy, ktoré vznikli najskôr 1. apríla 2015. Právne vzťahy vzniknuté pred 1. aprílom 2015 sa budú naďalej posudzovať podľa dovtedy platných predpisov.

Podľa procesného súdu ustanovenie § 5a vyriešilo časový stret právnych noriem ústavne súladným spôsobom a to tzv. nepravou retroaktivitou. Už z tohto ustanovenia argumentom a contrario (dôkazom opaku) vyplýva, že ak zákonodarca pri ustanovení § 5a ods.1 písm.a) neustanovil nepravú retroaktivitu, tak uvedená právna norma môže pôsobiť iba do budúcnosti a na právne vzťahy vzniknuté po jej účinnosti. Nemožno sa preto absolútne stotožniť s uvedeným rozhodnutím KS v Nitre, ktorý pri absencii prechodného ustanovenia pri hmotnoprávnej norme, vychádza z pravej retroaktivity. Podľa tohto názoru teda v prejednávanej veci mal mať veriteľ v roku 2010 keď bola uzavretá Dohoda o zrážkach zo mzdy „čarovnú guľu“ a do tejto Dohody inkorporovať aj požiadavky zákona, ktorý sa stal účinným o 4 roky neskôr. Takýto výklad považuje súd za absurdný a neprijateľný. Ustanovenia § 5a ods.1 písm.a) zákona č. 250/2007 Z.z. sa preto vzťahuje iba na Dohody o zrážkach zo mzdy uzatvárané po nadobudnutí jeho účinnosti ale aj na zabezpečenie pohľadávky, ktorá vznikla pre jeho účinnosťou.

Procesný súd teda uzatvára, že náležitosti právneho úkonu - Dohody o zrážkach zo mzdy je nutné posudzovať podľa právnej úpravy platnej v čase jeho vzniku, teda ku dňa 30.09.2010.

V súvislosti a argumentáciou žalobcu pripomienkami Európskej komisie vo veci sp. zn. C - 30/12, procesný súd uvádza, že ide iba o názor tohto orgánu, ktorý sa zatiaľ v rozhodovacej praxi SDEÚ neprejavil. Napriek tomu, že tieto pripomienky sú z 02.05.2012 a slovenský zákonodarca ich mal k dispozícii, nedošlo v samotnej právnej úprave zrážok zo mzdy a jej uplatnenia (čo bolo Európskou komisiou vytýkané) uvedenej v § 551 OZ k žiadnej zmene, z čoho vyplýva, že tam uvedenú úpravu považuje zákonodarca za zákonnú a súladnú aj s právom EÚ.

Trovy konania.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods.1 O.s.p., tak že ich náhrada patrí v konaní úspešnému žalovanému.

Keďže však žalovaný náhradu trov konania nevyčíslił a išlo u neho iba o trovy právneho zastúpenia, postupoval súd podľa § 151 ods.2 O.s.p. - Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčíslił, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v 3 vyhotoveniach na Okresný súd Prešov, pričom odvolanie musí mať náležitosti uvedené v ust. § 205 ods. 1 a 2 O. s. p..

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.